

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Faktaark

Hovedtrekk i den økonomiske utviklingen

Store forskjeller i veksten internasjonalt

Det siste året har myndighetene i de tradisjonelle industrilandene lyktes i å håndtere de mest alvorlige truslene mot finansiell stabilitet. Sannsynligheten for at eurosamarbeidet skal brytes opp er redusert, etter vellykkede tiltak både i enkeltland og på fellesskapsnivå. Tiltakene har bidratt til en markert bedring i finansmarkedene. Kursene på viktige aksjebørser har steget, og rentene på statsgjeld i utsatte euroland har falt fra nivåene i fjor høst.

Samtidig er forskjellene i den økonomiske utviklingen mellom land og regioner store. Mens veksten holder seg godt oppe i framvoksende økonomier og ser ut til å være på vei opp i USA, er utviklingen i produksjon og sysselsetting fortsatt svak i euroområdet. Samlet anslås veksten i BNP hos Norges handelspartnere til 1¼ prosent i år, vel ½ prosentenheter lavere enn i Nasjonalbudsjettet 2013. Nedjusteringen skyldes særlig at anslagene for veksten i euroområdet og Sverige er satt ned. For neste år ventes det at veksten hos handelspartnerne vil ta seg opp mot 2¼ prosent.

De økte forskjellene gjenspeiles også i arbeidsmarkedet. I USA har arbeidsledigheten gått ned fra 10 prosent i 2010 til rundt 7½ prosent nå. Ledigheten i euroområdet har økt videre, og vel 12 prosent av arbeidsstyrken er nå uten arbeid. Ledigheten har rammet unge arbeidssøkere særlig hardt. Svak økonomisk utvikling gjør at ledigheten anslås å holde seg høy framover.

Fortsatt høy aktivitet i norsk økonomi og et stramt arbeidsmarked

Situasjonen i norsk økonomi skiller seg fra utviklingen i andre industriland. Veksten i fastlandsøkonomien har tatt seg godt opp etter finanskrisen, understøttet av høye oljepriser og høy etterspørsel fra petroleumsnæringen. Oljeselskapenes rapportering tyder på fortsatt vekst i investeringene i tiden framover. Lave renter og høy lønnsvekst har styrket husholdningenes kjøpekraft og etterspørselen deres har tatt seg opp. Foreløpige resultater fra lønnsoppgjørene peker i retning av en lønnsvekst på 3½ prosent i inneværende år. Dette er lavere enn lagt til grunn i fjor høst, men høyere enn lønnsveksten ute. Utsikter til lave renter og lav prisstigning bidrar til at husholdningenes kjøpekraft vil styrkes vesentlig også i 2013. Høy etterspørsel etter boliger har gitt betydelig oppgang i boliginvesteringene de siste par årene.

Det er også blitt en tydeligere tendens til todeling i norsk økonomi. Mens aktiviteten i de næringer som leverer til oljevirkosomheten har vokst sterkt, gjør høye kostnader og lavere etterspørsel i eksportmarkedene situasjonen krevende for tradisjonelle eksportnæringer.

Samlet anslås veksten i BNP for Fastlands-Norge til 2,6 prosent i år, noe lavere enn lagt til grunn i Nasjonalbudsjettet 2013, men på nivå med gjennomsnittet for de siste 40 årene. Utenom elektrisitetsproduksjon anslås veksten i fastlandsøkonomien til 2,9 prosent. For 2014 anslås fastlandsøkonomien å vokse med 3 prosent.

Den høye aktiviteten i økonomien har bidratt til at sysselsettingen har tatt seg opp igjen. Antall sysselsatte er klart høyere enn før finanskrisen, og privat sektor har stått for omtrent tre firedeler av oppgangen de senere årene. Ledigheten er lav både historisk sett og sammenliknet med andre land. Det legges til grunn at ledigheten vil holde seg noenlunde stabil på rundt 3 ½ prosent og at sysselsettingen vil fortsette å øke med om lag 1 – 1¼ prosent, eller om lag 30 000 – 35 000 personer per år i 2013 og i 2014.

Tabell 1. Hovedtall for norsk økonomi. Prosentvis volumendring fra året før ¹

	Mrd. kroner ²			
	2012	2012	2013	2014
Privat konsum	1 174,9	2,9	3,4	
Offentlig konsum.....	625,9	2,1	2,5	
Bruttoinvesteringer i fast kapital	598,2	8,1	5,9	
Herav: Oljeutvinning og rørtransport.....	171,1	14,4	10,0	
Bedrifter i Fastlands-Norge.....	180,0	2,7	1,9	
Boliger.....	139,8	7,4	6,8	
Offentlig forvaltning	91,0	1,4	5,8	
Etterspørsel fra Fastlands-Norge ³	2 211,6	2,9	3,3	
Eksport.....	1 189,1	2,2	-1,3	
Herav: Råolje og naturgass.....	604,4	0,9	-5,5	
Tradisjonelle varer	310,3	2,6	0,5	
Tjenester utenom olje og utenriks sjøfart	146,8	3,5	2,1	
Import.....	804,1	3,3	4,7	
Herav: Tradisjonelle varer	482,4	2,1	4,8	
Bruttonasjonalprodukt.....	2 915,4	3,2	1,4	3,0
Herav: Fastlands-Norge	2 206,3	3,5	2,6	3,0
Fastlands-Norge uten el.produksjon...		3,2	2,9	3,0
Andre nøkkeltall:				
Sysselsetting, personer.....		2,2	1,3	
Yrkesfrekvens		71,5	71,5	
Arbeidsledighetsrate, AKU (nivå)		3,2	3,4	3,5
Registrert ledighet.....		2,5	2,5	2,6
Konsumprisvekst (KPI).....		0,8	1,7	
Vekst i KPI-JAE		1,2	1,2	
Råoljepris, kroner pr. fat ⁴		649	600	587
Årslønnsvekst		4,0	3½	
Driftsbalanse (pst. av BNP)		14,2	10,8	
Bruttonasjonalinntekt, mrd. kroner.....		2 973,8	3 045,4	
Husholdningenes sparing, pst. av disp. inntekt.		8,7	8,5	

¹ Der ikke annet er angitt.

² Foreløpige nasjonalregnskapstall.

³ Utenom lagerendring.

⁴ Løpende priser.

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Finansdepartementet.